

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Vigesimosecvndo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-3333

Cur, quo cō
filio, in quē
finem ieiū
nandum.

ostendant. Ita permittendū esset egrotis & esse & bibere quotidie quicquid vellent. Et breuiter, ferocitatem carnis cessante, statim cessauit & oīs causa iejunandi, vigilandi, laborandi, hoc vel illud edendi. Necq; vltū est amplius præceptum alligans & obstringens. Rursum caudendum est, ne ex hac libertate desidiosa pigritia noscatur ferocitatem carnis mortificandi. Nam improbus Adam callidus est sibi ipsi veniam querendi, prætexens vel corporis vel capitinis perniciem. Ut sunt nonnulli efficiētes, non esse necessarium ut iejunemus & abstineamus, volentes hoc & illo sine timore velci, quasi diu multumq; iejunis exercitati, id tamen negligunt quidem. Non minus a nobis vitanda sunt scandala, apud eos qui ut non satias instructi & prudentes pro magno existimant peccato, si non vna cum ipsis ipsorum more & instituto iejunatur & comeditur. Hic enim suavisster instruendī & docendī sunt, non ferociter contemnedi, necq; in eorum fastidium & oditum vel hoc vel illo vescendum. Sed ostendēdī ratio, quare hoc merito & legitime fiat, & ipsi quoq; ita paucatim in eiusmodi intellectum ducendi. Si vero ita contumaciter fuerint pertinaces, ut nullos audiant, relictis ipsis nos faciamus quod bonum iustumq; esse scimus.

VIGESIMO SECUNDÖ.

¶ Posterior exercitatio quae nobis ab alijs accidit, est quando vel ab hominibus vel a satana offendimur, quando bonis siue opibus exuisimur, quando corpus egrotat, quando honor nobis adimitur, & quicquid nos ad iram, impacientiam, & inquietudinem commouet. Nam dei opus sicut in nobis secundum suam sapientiam, non nostram rationem impera, secundum suam puritatem non nostrę carnis ferocitatem, (Dei enim opus est sapientia & castitas, nostrum vero opus stoliditia & impudicitia, quae feriari debent) Sic in nobis quoq; debet regere secundum suam pacem, & non nostra ira, impacientia, & bellum. Nam pac etiam est dei opus, impacientia vero nostrę carnis opus, quod feriari debet, & mortuum esse. Vtita prorsus spiritualem sabbatisimum celebremus vacantes nostris operibus, & permittentes deum in nobis operari. Quapropter ad huiusmodi nostra opera & Adam mortificādū, immittit deus nostris ceruicibus multas aduersitates, nos ad iram commouentes, multas passiones ad impacientiam prouocantes, tandem & mortem & infamiam seculi, eo nihil aliud querēs, quam ut ira, impacientia, & bello a nobis expulso, ad suum opū, id est ad pacem in nobis veniat. Ita dicit Esaia. 2 s. Alienum opus eius ut operetur opus suum. Quid hoc est? Immitit nobis passiones & bellum & discordiam, ut nos erudit pacientiam & pacem habere. Iubet mori ut viuisceret, donec homo exercitatus ita pacificus, ita tranquillus sit, ut nihil moueat rebus neque prosperis neque aduersis, siue viuat siue moriatur, siue honoreetur siue in-

Spiritualis
sabbatisimus

fametur. Tum ibi solus operatur deus, Tum ibi nihil est humani opes. Hoc cum vocatur sabbatisnum vere seruasse & sanctificasse. Tum homo a seipso non ducitur. Tum non per seipsum voluptate afficitur, tum nulla turbatur, sed deus ipse eum dicit, ibi tū plane diuinæ sunt voluptates, pax, & leucia, vna cum alijs bonis operibus, & virtutibus.

VIGESIMOTERTIO.

¶ Hæc opera deus tanti facit, ut iubeat sabbatum non solum seruari, sed etiam sanctificari seu sanctum iudicari, ita ostendens, nihil esse meus, nihil pretiosius, quam mori, pari, & omnes breuiter calamitates. Sunt enim reliquæ imo sacra conseruatio siue sanctificantia hominem a suis operibus, ad opera dei, sicut templum a naturalibus operibus conservatur ad dei culturam. Itaq; recognoscet eas homo pro reliquiis venerabilibus, gaudens & deo gratias agens si veniant. Nam aduenientes eum ita sanctificant, ut hoc præceptum perficiat. & saluus fiat, liberatus ab omnibus suis peccatis. Sic David dicit. Preciosa in conspectu domini mors sanctorum eius. Atq; ut nos ad hæc confirmem & animet, non solum nobis sabbatisnum præcepit (natura enim valde inuita moritur & patitur, & est amarus sabbatismus, ociosam a suo opere & mortuam esse) sed multiplicibus nos verbis in scripturis consolatus es, nobis dicens, Psal. 90. Cum ipso sum in tribulacione, eripiam eum & glorificabo eum. Item psal. 33. Iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde, & humili spiritu saluabit. Nec illis contentus, dedit nobis efficax & forte exemplum, vnicum suum filium IHESVM dominum nostrum, qui sabbato toto die festo iacuit vacuus & inanis omnium scilicet operum & primis omnium hoc præceptum impleuit, quamq; nulla necessitate pro seipso, sed tantum ad nostram consolationem, ut nos in omnibus nostris passionibus, atq; adeo etiam morte tranquilli, & quieti simus, & pacem habeamus, respicientes CHRISTVM post suam requiem & sabbatisnum resuscitatum, deinceps tantum in deo, & deum in illo viventem. Sic & nos per mortificationem nostri Adæ (quod perfecte non fit nisi per mortem naturæ, & sepulturam) erigimur in deum, ut deus in nobis perpetuo & viuat & opereatur. Ecce hæc sunt tres partes hominis, ratio, voluptas, & molestia, in quibus omnia eius opera proficiuntur, per has tres exercitationes, dei imperium siue regimen, nostras castissimas, & externas offensiones, mortificanda, ut ita spiritualem sabbatisnum celebrantes, dei operibus locum concedamus.

VIGESIMOQ; VARTO.

¶ Verū eiusmodi opa & passiones oportet in fide & bona fiducia divini a moris fieri, ut sicut dictum est, omnia opera in primo præcepto & fide

Ideo præcep
tum de fide
ficiando sab
baro ut iudi
caretur, res
sanctus esse,
ad afflictione.

G 5